

Nederlandse tekst (artikel 63 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

-----

Nr. 56.416 van 22 november 1995

A. 65.451/III-21.670

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk**  
**"Environnement Assistance",**  
place du Trichon 3  
7181 Feluy,

tegen :

**de Bestendige Deputatie van de**  
**Provincieraad van Henegouwen.**

Tussenkomen de partij:

**de naamloze vennootschap**  
**PANTOCHIM,**  
die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Michel FORGES, advocaat  
Vossendreef 6/8  
1180 Brussel.

-----  
**DE RAAD VAN STATE, XIe KAMER,**

Gezien de op 8 september 1995 ingestelde vordering, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk "Environnement Assistance" de schorsing vraagt van de tenuitvoerlegging van het "besluit van de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Henegouwen dd. 19 januari 1995, ingeschreven in het register van besluiten van de Bestendige Deputatie, waarbij het bedrijf N.V. PANTOCHIM, gelegen Parc industriel, zone A-7181 Feluy, toestemming krijgt om zijn eenheid voor de productie van ftaalzuuranhydride uit te breiden en waarbij dit bedrijf wordt vrijgesteld van de

exploitatievergunning, van elk openbaar onderzoek en van het onderzoek de commodo et incommodo inzake deze uitbreiding";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de nietigverklaring van dezelfde handeling vordert;

Gezien de op 25 september en 12 oktober 1995 ingediende verzoekschriften, waarbij de naamloze vennootschap PANTOCHIM vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden in het kort geding en in het beroep tot nietigverklaring;

Gezien het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van de heer QUINTIN, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 30 oktober 1995, waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 20 november 1995;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van het verslag en van de beschikking tot bepaling van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van de heer Jean-Marie DEBOUCHE, erenotariss, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. François LAGASSE, loco Mr. Michel FORGES, advocaat, die voor de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer QUINTIN, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende, voor het onderzoek van de vordering dienstige feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. Op 31 mei 1989 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen aan de N.V. PANTOCHIM toestemming om te Seneffe (Feluy), Parc industriel (zone A) "een industriële inrichting neer te zetten voor de productie van maleïnezuuranhydride, fumaarzuur, ftaalzuuranhydride, en plastificeerstoffen".

2. De N.V. PANTOCHIM krijgt nadien toestemming om haar bedrijf uit te breiden; het gaat enerzijds om de beslissing van de bestendige deputatie dd. 6 december 1990, betreffende de installatie van een derde katalytische reactor die toegevoegd diende te worden aan de eenheid voor de productie van maleïnezuuranhydride en anderzijds om de vergunning die dezelfde overheid heeft verleend op 21 januari 1993, teneinde aan de eerder toegestane installaties inzonderheid een eenheid voor de distillatie van butaan voor commerciële doeleinden toe te voegen.

3. Bij een 17 oktober 1994 gedateerde en op 28 oktober 1994 ontvangen brief, dient de N.V. PANTOCHIM bij de bestendige deputatie "een verzoek" in "voor het verkrijgen van een exploitatievergunning teneinde de productie van de ftaalzuuranhydrideëenheid op te voeren", en preciseert dat voor deze eenheid reeds een exploitatievergunning nr. 33.353 verkregen is.

Het dossier dat bij het verzoek gevoegd is, bevat formulieren die bedoeld zijn voor het Nationaal Instituut voor de Statistiek, een plattegrond van het bedrijf, een uittreksel uit het kadastraal plan, het bewijs van storting van 1.500 frank, en een voorafgaand milieu-effectrapport.

Het verzoek heeft volgens de bewoordingen van het rapport betrekking op "een opvoering van de productie van ftaalzuuranhydride tot ongeveer 115.000 ton/jaar".

4. Op 22 november 1994 stelt de algemene directie natuurlijke hulpbronnen en leefmilieu (afdeling voorkoming van verontreinigingen) van het ministerie van het Waals Gewest het volgende rapport op betreffende het door de N.V. PANTOCHIM ingediende verzoek :

"Het door de N.V. PANTOCHIM voorgestelde project houdt een uitbreiding in van de eenheid voor de productie van ftaalzuuranhydride door de ingebruikneming van een aanvullende reactor en de bijbehorende apparatuur zoals drie condensoren, een luchtverhitter en een luchtcompressor.

Uit het onderzoek van de inlichtingen die gebleken zijn uit het milieu-effectrapport dat bij het dossier gevoegd is, blijkt dat het kwestieuze project niet de toepassing van een nieuwe rubriek op de lijst van de vergunningplichtige bedrijven onder titel I, hoofdstuk II van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming veroorzaakt en niet van dien aard is dat het zal leiden tot een verergering van het gevaar, de ongezondheid of de hinderlijkheid voor de onmiddellijke omgeving of het milieu.

Het gaat dus niet om een geval van toepassing van de bepalingen van artikel 14 van het voornoemde reglement en het project behoeft geen aanvullende toestemming.

Het is voldoende de verzoekende partij akte te verlenen van haar informatieverstrekking en de nieuwe plannen, waarvan een exemplaar aan ons toegestuurd dient te worden, op te nemen in het archief".

5. Op 5 januari 1995 richt de algemene directie der lokale besturen van het ministerie van het Waals Gewest het volgende verslag aan de bestendige deputatie :

"Bij besluit van 31 mei 1989, met nr. 33.353/3, heeft uw provinciaal college aan de N.V. PANTOCHIM toestemming verleend om in SENEFFE (FELUY), Parc industriel, zone A, gedurende 30 jaar een industriële inrichting te exploiteren voor de productie van maleïnezuuranhydride, fumaarzuur, ftaalzuuranhydride en plastificeerstoffen.

Op 17 oktober 1994 heeft diezelfde onderneming een aanvraag ingediend teneinde toestemming te krijgen om haar eenheid voor de productie van ftaalzuuranhydride uit te breiden, door toevoeging van een derde reactor (R-101.E) en de daarbij behorende apparatuur (3 condensoren, een luchtverhitter en een luchtcompressor); de productiecapaciteit van de eenheid voor de productie van pftaalzuuranhydride zal aldus worden opgevoerd tot 115.000 ton/jaar.

De afdeling "Voorkoming van Verontreinigingen" van het ministerie van het Waals Gewest, directie Charleroi, werd hierover geraadpleegd en is van oordeel dat het onderwerp van het verzoek :

1. niet leidt tot de toepassing van een nieuwe rubriek op de lijst en indeling van de gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke inrichtingen;
2. geen aanleiding geeft tot een verergering van de aan deze onderneming eigen zijnde gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid.

De bevoegde dienst stelt aan de bestendige deputatie voor kennis te nemen van de uitleg die door de ondernemer wordt gegeven en de door hem bezorgde plannen bij de voornoemde vergunning te laten voegen.

Uw college zal moeten beoordelen :

1. of het zonder meer akkoord gaat met dat voorstel;
2. dan wel of het denkt het voorafgaande advies te moeten inwinnen van de provinciale milieudienst (Bureau d'Etudes économiques et sociales du Hainaut).

In geval u akkoord gaat met voorstel nr. 1, stel ik voor dat u de verzoekende onderneming bij wege van het gemeentebestuur, ervan op de hoogte brengt dat de bestendige deputatie kennis genomen heeft van de geplande uitbreiding en dat geen enkele andere administratieve formaliteit voorgeschreven bij titel I, hoofdstuk I, van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming vereist is".

6. Ter zitting van 19 januari 1995 neemt de bestendige deputatie het volgende besluit :

"Kennisneming van de uitbreiding, door de N.V. PANTOCHIM te Seneffe (Feluy), van de industriële inrichting voor de productie van maleïnezuur, fumaarzuur, ftaalzuuranhydride en plastificeermiddelen, gelegen te Seneffe (Feluy), Parc industriel, zone A, goedgekeurd door de bestendige deputatie op 31-05-1989, voor een termijn van 30 jaar, door toevoeging van een derde reactor en de daarbij behorende apparatuur, waardoor de capaciteit van de eenheid voor de productie van ftaalzuuranhydride (33.353/4) wordt opgevoerd tot 115.000 ton per jaar".

7. Op 6 februari 1995 brengt de algemene directie der plaatselijke besturen de burgemeester van Seneffe ervan op de hoogte dat de bestendige deputatie akte genomen heeft van de aanvraag om vergunning en "geoordeeld heeft dat geen enkele administratieve formaliteit vereist is in het raam van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming".

8. In antwoord op een verzoek om inlichtingen dat de V.Z.W. "Environnement Assistance" aan deze dienst heeft gericht op 19 juni 1995, deelt diezelfde dienst haar op 12 juli 1995 mee wat de bestendige deputatie op 19 januari 1995 heeft besloten.

9. Op 1 augustus 1995 richt de dienst voor de voorkoming van verontreinigingen de volgende brief aan advocaat BRUSSELMANS :

"Wij hebben uw schrijven dd. 25 juli 1995 in goede orde ontvangen, waarbij u in naam van de V.Z.W.

"Environnement assistance" beroep aantekent tegen de door de bestendige deputatie van de provincieraad van Henegouwen ter zitting van 19 januari 1995 gestelde handeling, beter bepaald in het onderwerp van deze brief.

Wij zijn echter van oordeel dat artikel 14 de toepassing van de eraan voorafgaande bepalingen, meer bepaald van artikel 13, laat afhangen van de uitbreiding of verbouwing van een inrichting waarvoor een vergunning is verleend als deze uitbreiding of verbouwing aanleiding geeft tot de toepassing van een nieuwe rubriek op de lijst van de vergunningplichtige inrichtingen of leidt tot een verergering van de aan deze ondernemingen eigen zijnde gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid.

Welnu, de bestendige deputatie is dan ook van oordeel dat voor deze aanvraag geen nieuwe vergunning vereist is.

Hieruit volgt dus dat er geen beroep kan worden ingesteld op grond van dit artikel 13.

De Raad van State is bijgevolg de enige instantie tot welke men zich moet richten."

Het besluit van de bestendige deputatie dd. 19 januari 1995 is de handeling waarvan de schorsing van tenuitvoerlegging wordt gevorderd;

Overwegende dat de naamloze vennootschap PANTOCHIM, bij verzoekschriften ingediend op 26 september en 12 oktober 1995, vraagt tussen te komen in het kort geding en in het beroep tot nietigverklaring; dat er grond is om deze verzoeken in te willigen;

Overwegende dat de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Henegouwen op 14 september 1995 de kennisgeving ontvangen heeft, inzonderheid van de onderhavige vordering tot schorsing; dat de termijn van 8 dagen om een nota met opmerkingen te doen geworden, bepaald in artikel 11 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State, op vrijdag 22 september verstreken is; dat de nota met opmerkingen die de

verwerende partij op 25 september verzonden heeft, te laat komt en dat er derhalve geen rekening mee gehouden zal worden;

Overwegende dat er evenmin aandacht besteed zou kunnen worden aan de "zittingsnota", die door de vrijwillig tussengekomen partij is ingediend op 20 november 1995, aangezien de procedureregeling niet voorziet in dat document;

Overwegende dat de bestreden handeling, die ten gevolge van de door de verwerende partij gegeven beoordeling de burens van de tussengekomen partij, die het gevaar lopen overlast te ondervinden te wijten aan de door deze partij voorgenomen schaalvergroting van haar activiteit, de bescherming ontnemt waarin wordt voorzien door de eerste 13 artikelen van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, derhalve beschouwd moet worden als een handeling waartegen beroep kan worden ingesteld bij de Raad van State;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, "de schorsing van de tenuitvoerlegging (...) alleen (kan) worden bevolen als ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of het aangevochten reglement kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen";

Overwegende dat de verzoekende partij een middel ontleent aan de schending van artikel 14 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming; dat zij erop wijst dat "(de vrijwillig tussengekomen partij), sedert zij zich in 1988 gevestigd heeft op het industrieterrein in Feluy, in het nieuws gekomen is naar

aanleiding van talrijke incidenten en ongelukken, waarvan enkele op het nippertje geen grote ramp veroorzaakt hebben", en dat "een ongeluk op 7 augustus 1991 ertoe geleid heeft dat men alle veiligheidsmaatregelen heeft moeten treffen, groot alarm heeft moeten slaan, het rampenplan heeft moeten instellen, het getroffen gebied heeft moeten afzetten, de buurtbewoners heeft moeten afzonderen, enz..., waarbij het een haar gescheeld heeft of de situatie was uit de hand gelopen"; dat zij aanvoert dat "onder zulke omstandigheden het niet geloofwaardig overkomt als men ervan uitgaat dat een uitbreiding van de bedrijvigheid van een momenteel al zo gevaarlijk bedrijf (...) geacht kan worden niet van dien aard te zijn dat daardoor de aan die bedrijvigheid verbonden gevaren, ongezondheid of hinderlijkheid zullen toenemen";

Overwegende dat de op 17 oktober 1994 door de vrijwillig tussengekomen partij ingediende aanvraag, waarop de bestreden handeling antwoordt, ertoe strekt een vergunning te verkrijgen om de eenheid voor de productie van ftaalzuuranhydride uit te breiden door toevoeging van een derde reactor (R-101.E) en de daarbij behorende apparatuur (3 condensoren, een luchtverhitter en een luchtcompressor);

Overwegende dat zulk een uitbreiding van technische installaties de kans op een aantal gebrekkige werkingen vergroot, waarvan sommige, zoals we al in het verleden hebben gemerkt, een ernstig gevaar kunnen inhouden voor de buurtbewoners; dat de productieverhoging alleen al aanleiding kan geven tot een groter risico, aangezien het ongeluk van 7 augustus 1991 zich heeft voorgedaan tijdens het laden van een ander afgewerkt produkt in een tankwagen; dat deze objectieve risicotoename niet lijkt gecompenseerd te moeten worden door het nemen van aanvullende veiligheidsmaatregelen die, zoals in het verleden is gebleken, ontbraken; dat de

verwerende partij derhalve, in navolging van de dienst "voorkoming van verontreinigingen" van het Ministerie van het Waals Gewest, Directie Charleroi, er redelijkerwijs niet van kon uitgaan dat de voorgenomen uitbreiding niet van dien aard is dat de gevaren, de ongezondheid of hinderlijkheid die eigen zijn aan deze bedrijvigheid daardoor verergerd kunnen worden; dat het middel ernstig is;

Overwegende dat de verzoekende partij een risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ziet in de "uitbreiding van een industriële productie die het ecologische evenwicht van het milieu in gevaar dreigt te brengen en ernstige schade dreigt te berokkenen aan de gezondheid van de bevolking die enerzijds te lijden heeft van de hinder die veroorzaakt wordt door dit soort productie, en die anderzijds wordt blootgesteld aan de grote gevaren die verbonden zijn aan de voorgenomen activiteit met hoog risicogehalte";

Overwegende dat dit risico van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel bij de huidige stand van het dossier bewezen moet worden geacht;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen;

Overwegende dat artikel 17, § 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State het volgende stelt :

"(...) Indien de schorsing is bevolen, wordt binnen zes maanden na de uitspraak van het arrest uitspraak gedaan over het verzoekschrift tot nietigverklaring";

dat een zo korte termijn zich niet verdraagt met de gewone termijnen van rechtspleging; dat zij behoren te worden ingekort zoals wordt aangegeven in het onderstaande dictum,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

De verzoeken tot tussenkomst in de rechtspleging in kort geding en in het beroep tot nietigverklaring, ingediend door de naamloze vennootschap PANTOCHIM, worden ingewilligd.

De tussenkomende partij beschikt vanaf de kennisgeving van dit arrest over een niet-verlengbare termijn van dertig dagen om haar middelen over de grond van de zaak uiteen te zetten, of om ze in voorkomend geval aan te vullen.

### **Artikel 2.**

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van het besluit van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Henegouwen dd. 19 januari 1995, waarbij het bedrijf N.V. PANTOCHIM, gelegen Parc industriel, zone A-7181 Feluy, de toestemming krijgt om zijn eenheid voor de productie van ftaalzuuranhydride uit te breiden en waarbij dit bedrijf wordt vrijgesteld van de exploitatievergunning, van elk openbaar onderzoek en van het onderzoek de commodo et incommodo inzake deze uitbreiding.

### **Artikel 3.**

De termijn voor het indienen van de memorie van antwoord en van de memorie van wederantwoord wordt beperkt tot dertig dagen.

De termijn voor het indienen van de laatste memories wordt beperkt tot vijftien dagen.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op tweeëntwintig november 1900 vijfennegentig door :

|    |     |            |                              |
|----|-----|------------|------------------------------|
| de | HH. | HANOTIAU,  | staatsraad, wnd. voorzitter, |
|    |     | LEROY,     | staatsraad,                  |
|    |     | HANSE,     | staatsraad,                  |
|    | Mw. | NOTEBAERT, | griffier.                    |

**De Griffier,**

**De wnd. Voorzitter,**

**Chr. NOTEBAERT.**

**M. HANOTIAU.**

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,  
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD  
VAN STATE, GECORDINEERD OP 12 JANUARI 1973.